

oprette Menighedsraad, indtil Menighederne svarede til Idealet, idet Menighederne vare i en sørgelig Tilstand, hvilket var en Hindring for Indførelsen af Menighedsraad. Det kan være, at denne Opfattelse ikke er rigtig, men saaledes har jeg ialfald opfattet ham; jeg troer, det er det, der ligger paa Bunden. Naar man betragter vore Menigheder, som om de vare halv hedensle, hvor det Christelige Element var saa svagt, at man maatte have den største Betænkelighed ved at oprette Menighedsraad, da er det, oversat paa mit Sprog, det Samme som at sige, at man ikke skal oprette Menighedsraad, førend Menighederne svare til Idealet.

Norgaard: Jeg har ikke mange Ord at sige med Hensyn til denne Sag. Jeg agter at stemme for Loven, fornemlig fordi Oprettelsen af Menighedsraad derved er en frivillig Sag. Jeg troer, at der muligvis paa sine Steder kan udvilles sig noget Godt ved Loven, og som sagt, Hovedsagen er for mig, at det er en frivillig Sag. Dernæst er det ogsaa min fulde Overbeviisning, at skal der nogenstunde tænkes paa en Kirkeforfatning, da er det, som denne Lov gaar ud paa at organisere, Noget, der absolut maa gaae langt forud som Grundlag for en saadan Forfatning. Det er en Selvfølge, at der i Loven er Bestemmelser, der ogsaa ere mig imod, og navnlig anseer jeg Bestemmelsen i § 14 for ikke at være fyldestgørende. Naar imidlertid en æret Landstingsmand idag har indvendt mod Loven, at Bestemmelsen i § 14 ingen Betydning havde, da maa jeg spørge de Herrer, som nu argumentere herfra, hvorfor de ikke have søgt at give Bestemmelsen i denne Paragraph nogen større Betydning. Dette have de ikke gjort; de have tværtimod arbejdet paa, at Bestemmelsen ikke skulde faae nogen Betydning; men der er jo saaledes rigtig nok flere Maader at gøre sin Modstand gjældende paa. Forøvrigt maa jeg bede bemærket, at den ærede Landstingsmand fra Thyen (Strøm), efterat have udviklet sine øvrige Grunde imod Loven, endelig kom til at udtale, hvad der egentlig laae paa Bunden af

hans Modstand, nemlig, at han i det foreliggende Udcast saae Begyndelsen til en Kirkeforfatning, og at i denne Kirkeforfatning vilde et geistligt Majoritetsherredømme gjøre sig gjældende, hvilket han var bange for. Naar man imidlertid vil læse de Forhandlinger, der navnlig paa et andet Sted ere førte med Hensyn til Kirkeforfatningen, vil man komme til det Resultat, at man der netop har næret den modsatte Frygt; man har der frygtet for, at det vilde blive Geistligheden, som fik forlignet Herredømme, naar man kom til en Kirkeforfatning som den, der ved disse Veiligheder var omtalt. Saaledes har jeg idetmindste opfattet den Modstand, der er bleven reist derimod. Jeg vil slutte med at sige, at jeg sværmer ikke for en Lov som denne, men jeg har paa den anden Side den Mening, at jeg i denne Lov kun naaer Begyndelsen til Ordningen af en frivillig Sag og frivillige Bestræbelser, der maaskee paa enkelte Steder kunde finde en Forbund, hvorfra der saaledes kunde fremspire Begyndelsen til noget Godt og Christeligt.

Strøm: Den ærede Minister begyndte sine Bemærkninger med at sige, at jeg ikke var den Æneste i Thinget, han behøvede at tage Hensyn til fra den Side af Salen. Det har jeg virkelig heller ikke troet; men det var mig klart af den ærede Ministers Uttringer, at han sigtede til mig; han indrømmede jo ogsaa selv, at det var mine Ord, han sigtede til. Jeg sætter altsaa imod den Paastand af den ærede Minister, at jeg skulde have talt saaledes eller ialfald givet Anledning til, at man forstod mine Ord saaledes, den modsatte Paastand. Jeg har aldrig brugt Udtryk, der kunde forstaaes saaledes, at jeg vilde have, at man skulde vente, indtil Menighederne svarede til Idealet.

Ministeren for Kirke og Underviisningsvæsenet: Jeg har ikke kunnet forstaae den ærede Taler anderledes; jeg kan ikke see, at der kan lægges nogen anden Betydning i hans Ord. Nu hører jeg imidlertid, at dette ikke er hans Mening; men saa forstaaer jeg virkelig ikke, hvad han mener.